

ทุนส่วนบุคคลที่สำคัญของผู้ประกอบการโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่

The Key Individual Capitals of Hotel SMEs Entrepreneurs in Chiang Mai Province

ภัทรานิชฐ์ สรเสริมสมบัติ¹

Phathranit Somsermsombut¹

Corresponding author's E-mail: phathranit_sor@g.cmru.com¹

(Received: September 24, 2019; Revised: December 2, 2019; Accepted: March 12, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทุนส่วนบุคคลที่สำคัญของผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทุนส่วนบุคคลกับขนาดของธุรกิจโรงแรม ซึ่งได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้ประกอบการโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 250 ราย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์แบบเพียร์สันไคสแควร์ ผลการวิจัย พบว่าผู้ประกอบการเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี เป็นเจ้าของโรงแรมขนาดเล็ก สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน และผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทุนส่วนบุคคลกับขนาดของธุรกิจโรงแรม พบว่า ทุนส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: ทุนส่วนบุคคล ผู้ประกอบการโรงแรม

Abstract

This research is a quantitative research aimed to study the key individual capitals of hotel SMEs entrepreneurs in Chiang Mai province and to investigate the relationship between individual capitals and the size of hotel. The data was collected from 250 hotel SMEs entrepreneurs in Chiang Mai province, with the use of questionnaires. The data was analyzed using general statistics and Pearson Chi-square. The result of research reveals that the hotel SMEs entrepreneurs are almost equally female and male, aged mostly between 41-50 years, most of which own the small-sized hotels. They graduated with bachelor degrees and had some career experience. The result of the test of relationship between individual capitals and the size of hotel, using Pearson Chi-square tests, reveals that these individual capitals are significantly related.

Keywords: individual capital, hotel entrepreneur

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹ Lecturer, Department of Business Administration, Faculty of Management Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

ความเป็นมาของปัญหา

ผู้ประกอบการโรงแรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เนื่องจากในปี พ.ศ. 2561 สามารถสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ให้ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 7.90 สูงเป็นลำดับที่ 2 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) และก่อให้เกิดการจ้างงานได้ร้อยละ 7.42 สูงเป็นลำดับที่ 3 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561b) โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศได้มากถึงร้อยละ 82.96 ในขณะที่โรงแรมขนาดใหญ่สร้างได้เพียงร้อยละ 17.04 นอกจากนี้โรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อมยังเป็นแหล่งรองรับการจ้างงานจำนวนมากถึงร้อยละ 84.84 ส่วนโรงแรมขนาดใหญ่สร้างงานได้เพียงร้อยละ 15.16 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561) ในปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยมีจำนวนโรงแรมทั้งสิ้น 24,391 แห่ง โดยจังหวัดที่มีโรงแรมมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และเชียงใหม่ ตามลำดับ 3 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561a) ดังนั้นจากบทบาทที่สำคัญของผู้ประกอบการโรงแรมหน่วยงานภาครัฐจึงได้มีนโยบายในการสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการโรงแรมรายใหม่ ผันวนกับแรงผลักดันจากนักวิชาการต่างๆ ที่พยายามนำเสนอข้อค้นพบในการศึกษาด้านผู้ประกอบการเพื่อก่อให้เกิดการเริ่มต้นธุรกิจของผู้ประกอบการ (Cassar, 2014) แต่ก็ยังมีข้อถกเถียงกันถึงบทสรุปที่ไม่ชัดเจนของปัจจัยด้านทุนส่วนบุคคลซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ประเด็นแรก จำนวนปัจจัยด้านทุนส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการโดยทุนส่วนบุคคลเป็นลักษณะเฉพาะที่ปรากฏให้เห็นในแต่ละบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในอาชีพ

โดยจะเชื่อมโยงขั้นตอนต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ซึ่งทุนส่วนบุคคลตั้งอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีทุนมนุษย์ โดย Ardichvili, Cardozo and Ray (2003) พบว่า มี 2 ปัจจัยที่สำคัญต่อผู้ประกอบการ ได้แก่ การศึกษา และประสบการณ์ในอาชีพ เนื่องจากเป็นแหล่งของการค้นพบโอกาสในการเริ่มต้นธุรกิจ ในขณะที่ Abou-Moghli and Al-Kasasbeh (2012) กลับพบว่า ปัจจัยด้านเพศ และอายุก็มีความสำคัญด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพศชาย และมีอายุระหว่าง 35-50 ปี ประเด็นที่สอง คือ ความไม่สอดคล้องกันของผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของนักวิชาการเนื่องจากยังไม่มีบทสรุปที่ชัดเจนเนื่องจากมีข้อค้นพบที่มีความขัดแย้งกันของนักวิชาการต่างๆ ทั้งในประเด็นด้านเพศ การศึกษา และประสบการณ์ในอาชีพ (Cassar, 2014)

ด้วยข้อถกเถียงที่ยังไม่มีบทสรุปที่ชัดเจนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทุนส่วนบุคคลที่สำคัญของผู้ประกอบการโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ โดยทุนส่วนบุคคลที่ทำการศึกษาประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์ในอาชีพ ทั้งนี้ผลการวิจัยจะช่วยเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจถึงทุนส่วนบุคคลที่สำคัญของผู้ประกอบการโรงแรมให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสามารถนำข้อค้นพบจากการวิจัยในครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมผู้ประกอบการโรงแรมรายใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทุนส่วนบุคคลที่สำคัญของผู้ประกอบการโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทุนส่วนบุคคลกับขนาดของธุรกิจโรงแรม

การทบทวนวรรณกรรม

ทุนส่วนบุคคล (Individual Capital) เป็นลักษณะเฉพาะที่ปรากฏอยู่ในแต่ละบุคคลซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อความสำเร็จของบุคคล แต่ไม่ได้หมายความว่ารวมถึงความสัมพันธ์ของบุคคล (Ardichvili, et al., 2003) มีนักวิชาการต่างๆ ได้มีการศึกษาถึงทุนส่วนบุคคลโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital) โดยทุนส่วนบุคคลจะเป็นที่สะสมของความรู้ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ที่ก่อตัวขึ้นเป็นความสามารถในการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่กิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Davidsson and Honig, 2003) ดังนั้นหากบุคคลมีโอกาสที่จะแสวงหาประโยชน์สำหรับธุรกิจ หรือมีโอกาสที่จะเริ่มต้นธุรกิจ บุคคลที่มีทุนส่วนบุคคลมากกว่าก็จะรับรู้ถึงโอกาสนั้นได้ดีกว่า (Ulvenblad, Berggren, and Winborg, 2013) มีการศึกษาเชิงประจักษ์ด้านการเป็นผู้ประกอบการที่ได้ตรวจสอบทุนส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการแสวงหาโอกาสในการเป็นผู้ประกอบการ โดยมุ่งให้ความสำคัญไปที่ เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์ในอาชีพ ซึ่งอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. เพศ (Gender) ส่งผลต่อแนวโน้มในการแสวงหาโอกาสเป็นผู้ประกอบการ โดย Caliendo, Fossen and Kritikos (2009) พบว่า ผู้ชายมีโอกาสที่เป็นผู้ประกอบการมากกว่าผู้หญิงเนื่องจากผู้ชายมีความกล้าเสี่ยงในการเริ่มต้นธุรกิจมากกว่าผู้หญิง สอดคล้องกับ Jaafar, Abdul-Aziz, Maideen and Mohd (2011) กลับพบว่า ผู้ชายมีแนวโน้มเป็นผู้ประกอบการโรงแรมมากกว่าเนื่องจากผู้ชายมักจะมองโลกในแง่ดีกว่าผู้หญิงจึงมีความกล้าเสี่ยงมากกว่า ในขณะที่ Ramos-Rodríguez, Medina-Garrido, and Ruiz-Navarro (2012) พบว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะเริ่มต้นธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารมากกว่าผู้ชาย

ในทางตรงกันข้าม Mueller and Thomas (2001) และ Türker and Inel (2012) กลับพบว่า ผู้ชายและผู้หญิง มีแนวโน้มเป็นผู้ประกอบการไม่แตกต่างกัน

ยิ่งไปกว่านั้น Abou-Moghli and Al-Kasasbeh (2012) พบว่า เพศใดจะมีโอกาสที่จะเป็นผู้ประกอบการมากกว่ากันมักจะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของอุตสาหกรรมและบริบทของประเทศที่ทำการศึกษาดู เนื่องจากแต่ละประเทศ และแต่ละอุตสาหกรรมมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน

2. อายุ (Age) ส่งผลต่อแนวโน้มในการแสวงหาโอกาสเป็นผู้ประกอบการ โดยอายุจะมีความสัมพันธ์เชิงเส้นโค้งกับการแสวงหาโอกาสเป็นผู้ประกอบการ สามารถอธิบายได้ว่าในช่วงแรกนั้นเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้นการแสวงหาโอกาสเป็นผู้ประกอบการก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เพราะมีการรวบรวมเอาความรู้และทักษะที่จำเป็นในการแสวงหาโอกาส เพื่อสร้างโอกาสให้กับชีวิตของตนเอง ในทางกลับกันเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้นมาอาจมีผลต่อความเป็นไปได้ในการแสวงหาโอกาสที่ลดลง เพราะเมื่อมีอายุมากขึ้นความเต็มใจที่แบกรับความไม่แน่นอนลดลง เนื่องจากตระหนักว่าตนเองมีช่วงชีวิตที่ลดลง (Shane, 2003) โดยช่วงอายุที่โดดเด่นในการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในช่วงวัยกลางคนตามวัฏจักรชีวิตมนุษย์ คือ อายุระหว่าง 35 - 50 ปี เนื่องจากในช่วงวัยกลางคนนี้เป็นช่วงอายุที่บุคคลมีความกล้าเสี่ยงทางธุรกิจ (Schwer and Yucelt, 1984) และความกล้าเสี่ยงดังกล่าวจะลดลงตามอายุที่เพิ่มขึ้น (Nicholson, Soane, Fenton-O'Creevy, and Willman, 2005) เนื่องจากผู้สูงอายุจะไม่เต็มใจที่จะแบกรับความเสี่ยงที่มากขึ้น โดยผู้สูงอายุคือช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จะมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ประกอบการลดลง (Quan, 2012) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมโรงแรม พบว่า ช่วงวัยกลางคนเป็นอายุช่วงที่มีความเหมาะสมในการดำเนินธุรกิจโรงแรมของผู้ประกอบการ เนื่องจากผู้ประกอบการมี

เงินทุนที่เพียงพอ และมีวิสัยทัศน์ หรือความเป็นผู้ใหญ่ที่จะจัดการกับธุรกิจ (Jaafar, Maideen, and Mohd, 2010)

3. การศึกษา (Education) การแสวงหาประโยชน์จากโอกาสที่จะเป็นผู้ประกอบการนั้นจะมีเพิ่มมากขึ้น หากบุคคลคนนั้นมีการศึกษาที่ดี เนื่องจากการศึกษาจะส่งผลให้บุคคลมีข้อมูลข่าวสาร และเกิดทักษะเพิ่มขึ้นซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อกิจกรรมการดำเนินธุรกิจ มากไปกว่านั้นการศึกษายังช่วยให้การพิจารณาตัดสินใจทางธุรกิจของผู้ประกอบการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอีกด้วย (Ulvenblad, et al., 2013) โดย Quan (2012) พบว่าการศึกษามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ Caliendo, et al. (2009) ที่พบว่า โอกาสที่บุคคลจะเข้ามาเป็นผู้ประกอบการนั้นจะเพิ่มสูงขึ้น หากบุคคลนั้นมีระดับการศึกษาที่ดี และผู้ประกอบการยังมีระดับการศึกษาที่สูงกว่าและบุคคลทั่วไป เนื่องจากความรู้และทักษะที่ใช้ในการเริ่มต้นธุรกิจของผู้ประกอบการนั้น ส่วนใหญ่ได้รับมาจากการเรียนรู้ในห้องเรียน และระดับการศึกษายังส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่งช่วยสร้างความกล้าเสี่ยงที่จะลงทุนในธุรกิจ (Davidsson and Honig, 2003)

ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการจะมีการศึกษาที่ดี แต่ระดับการศึกษาก็มีความสำคัญในการเริ่มต้นธุรกิจขนาดกลางเท่านั้น เนื่องจากธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นจะมีการดำเนินงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการจำเป็นที่จะต้องมีความรู้มากขึ้นด้วย ซึ่งความรู้บางส่วนจะได้รับจากการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ และการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถทางด้านภาษา และธุรกิจที่มีแนวโน้มจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ซึ่งระดับการศึกษาจะเข้ามาช่วยสนับสนุนในขอบเขตนี้ได้ ในขณะที่ธุรกิจขนาดเล็กกลับพบว่า ระดับการศึกษาจะไม่มีมีความสำคัญ

ในการเริ่มต้นธุรกิจ เนื่องจากธุรกิจที่มีขนาดเล็กจะมีการดำเนินงานที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อน ดังนั้นระดับการศึกษาจึงไม่มีความจำเป็นมากนัก (Lee and Tsang, 2001)

ในขณะที่ Gurel, Altinay and Daniele (2010) Jaafar, et al. (2011) และ Ramos-Rodríguez, et al. (2012) กลับพบว่า ระดับการศึกษาที่ดีไม่ได้เป็นสิ่งที่สำคัญในการสนับสนุนการหรือส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดย ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น เนื่องจากความรู้สามารถเรียนรู้ผ่านการฝึกลงมือปฏิบัติจริง

4. ประสบการณ์ในอาชีพ (Career Experience) ถือได้ว่ามีผลต่อการแสวงหาประโยชน์จากโอกาสของผู้ประกอบการ โดยประเภทของความรู้จะฝังตัวอยู่ในประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละบุคคล ดังนั้นธรรมชาติของงานที่แต่ละบุคคลได้เคยปฏิบัติมาจะส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Quan, 2012) หรือกล่าวได้ว่าการเป็นผู้ประกอบการจะได้รับอิทธิมาจกประสบการณ์ในการทำงานก่อนหน้านี้ (Åstebro and Thompson, 2011) เนื่องจากบุคคลเคยผ่านประสบการณ์ในการทำงาน จะสามารถพัฒนาข้อมูลและมีทักษะที่เอื้อประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ การครอบครองทรัพย์สิน และการจัดองค์การ นอกจากนี้ประสบการณ์ในการทำงานจะช่วยลดความไม่แน่นอนเกี่ยวกับมูลค่าที่จะได้รับจากการแสวงหาโอกาสในการเป็นผู้ประกอบการอีกด้วย (Shane, 2003) ดังนั้นบุคคลที่จะเข้ามาเป็นผู้ประกอบการมักจะมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน (Åstebro and Thompson, 2011) ประสบการณ์ที่สนับสนุนการแสวงหาโอกาสของผู้ประกอบการมีดังนี้

4.1 ประสบการณ์ในหน้าที่ (Functional Experience) หรือเคยทำงานในอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่อุตสาหกรรมเดียวกันกับธุรกิจจะส่งผลต่อความเป็นไปได้ที่จะแสวงหาโอกาสในการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งชนิด

ของความรู้จะฝังอยู่ในประสบการณ์การทำงานของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ยาวนานจะสามารถทำให้เข้าถึงทรัพยากรได้ง่าย (Shane, 2003) อันจะเอื้อประโยชน์ต่อการค้นพบโอกาสในการเริ่มต้นธุรกิจ และรับรู้ว่ามีโอกาสมีความน่าสนใจเพียงพอที่จะกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจที่จะเริ่มต้นธุรกิจของผู้ประกอบการ โดย Davidsson and Honig (2003) พบว่า ประสบการณ์ในหน้าที่การทำงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์จะส่งผลให้บุคคลมีความมั่นใจในตนเอง และ มีความกล้าเสี่ยงที่จะลงทุนในธุรกิจ นอกจากนี้ Åstebro and Thompson (2011) ยังพบอีกว่า หากบุคคลผ่านประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลายก็จะส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความรู้ และ ความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจได้เป็นอย่างดี เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Jaafar, et al. (2010) ที่พบว่าประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย จะส่งผลต่อแนวโน้มการเป็นผู้ประกอบการโรงแรม เพราะผู้ประกอบการสามารถที่จะนำความรู้ที่เกี่ยวข้องของเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในธุรกิจโรงแรม

4.2 ประสบการณ์ในอุตสาหกรรม (Industry Experience) หมายถึง การที่บุคคลเคยผ่านการทำงานในอุตสาหกรรมเดียวกันกับธุรกิจที่บุคคลนั้นร่วมงานอยู่ (Lee and Tsang, 2001) โดย Cassar (2014) พบว่า หากผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมที่ยาวนานมากขึ้นก็จะส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความกล้าเสี่ยงที่จะลงทุนในธุรกิจเนื่องจากทำให้ได้รับรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินธุรกิจ ในทำนองเดียวกันกับ Delmar and Shane (2004) ที่พบว่า ประสบการณ์ในอุตสาหกรรมจะช่วยลดความเสี่ยงที่ธุรกิจใหม่จะล้มเหลว ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรที่จะมีประสบการณ์ในอุตสาหกรรม ก่อนที่จะเริ่มต้นธุรกิจของตนเอง

อย่างไรก็ตาม Åstebro and Thompson (2011) กลับพบว่าผู้ประกอบการไม่จำเป็นที่จะต้องผ่านประสบการณ์ในอุตสาหกรรมเดียวกันกับธุรกิจ แต่ควรผ่านประสบการณ์ในอุตสาหกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับ Jaafar, et al. (2011) ที่พบว่า ประสบการณ์ในอุตสาหกรรมเดียวกันกับธุรกิจนั้น ไม่มีความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการโรงแรม เนื่องจากผู้ประกอบการสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากอุตสาหกรรมอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ได้กับธุรกิจโรงแรมได้

4.3 ประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจ (Startup Experience) หรือเคยเป็นผู้ประกอบการมาก่อนนั้น จะเพิ่มความเป็นไปได้ของบุคคลในการแสวงหาโอกาสที่จะเป็นผู้ประกอบการเนื่องจากความรู้และทักษะที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจจะได้รับผ่านการลงมือปฏิบัติจริง (Shane, 2003) โดย Quan (2012) พบว่า ประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจจะทำให้ผู้ประกอบการมีความเชี่ยวชาญในการดำเนินธุรกิจและมีความกล้าเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ Davidsson and Honig (2003) ที่พบว่า โอกาสที่บุคคลจะเข้ามาเป็นผู้ประกอบการนั้นจะเพิ่มสูงขึ้น หากบุคคลนั้นเคยมีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการมาก่อน

ในทางตรงกันข้าม Cassar (2014) กลับพบว่าผู้ประกอบการไม่จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจ ก่อนที่จะเริ่มต้นธุรกิจใหม่ เนื่องจากประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจ ไม่ได้ส่งผลให้การคาดการณ์ของผู้ประกอบการในเรื่องผลการดำเนินงานของธุรกิจดีขึ้น เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Szivas (2001) ประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจ ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการในกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยว เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่สามารถเรียนรู้ทักษะทางธุรกิจจากการฝึกลงมือปฏิบัติจริงในธุรกิจใหม่

5. ขนาดของธุรกิจโรงแรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้จำแนกขนาดของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทยตามจำนวนห้องพักโดยแบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ 1) โรงแรมขนาดเล็ก มีจำนวนห้องพักทั้งหมดไม่เกิน 59 ห้อง 2) โรงแรมขนาดกลาง มีจำนวนห้องพักทั้งหมดระหว่าง 60 ถึง 149 ห้อง และ 3) โรงแรมขนาดใหญ่ มีจำนวนห้องพักทั้งหมดตั้งแต่ 150 ห้องขึ้นไป (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2558)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 647 ราย ฐานข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณตามสูตรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวน 242 ราย แต่ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บจริง 250 ราย ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage sampling) โดยเลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มตามสัดส่วนจริงของประชากร (Stratified sampling) และการเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของธุรกิจโรงแรม	จำนวนประชากร	สัดส่วน (%)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. โรงแรมขนาดย่อม (ห้องพักไม่เกิน 59 ห้อง)	446	68.93	172
2. โรงแรมขนาดกลาง (ห้องพัก 60-149 ห้อง)	201	31.07	78
รวม	647	100.00	250

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการโรงแรม มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close ended question) และส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการโรงแรม มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close ended question) ซึ่งข้อคำถามส่วนบุคคลได้รับการพัฒนามาจาก Jaafar, et al. (2011) และ Chen, Su and Wu (2012)

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ได้ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ราย ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) สูงกว่า 0.5 ในทุกข้อคำถาม และได้ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้นำแบบสอบถามออกไปทดสอบ (Try-out) จำนวน 30 ชุดกับกลุ่มประชากร แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบว่าข้อคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการและมีความเหมาะสมหรือไม่

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว (Cross-Sectional study)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาความถี่ ค่าร้อยละ และสถิติอนุมานเพื่อใช้ในการทดสอบตามวัตถุประสงค์ คือ สถิติเพียร์สันไคสแควร์ (Pearson Chi-square)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.20 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ

40.00 และเป็นเจ้าของโรงแรมขนาดเล็ก ร้อยละ 68.80 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 64.80 ผู้ประกอบการเคยผ่านประสบการณ์ในอาชีพมาแล้วทั้งสิ้น ร้อยละ 100.00 และเคยผ่านทั้งประสบการณ์ในหน้าที่ และประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจ ร้อยละ 24.40

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง
ทุนส่วนบุคคลกับขนาดของธุรกิจโรงแรม

เมื่อพิจารณาทุนส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา และประสบการณ์ในอาชีพนั้น บางตัวเลือก กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยกว่า 30 ราย จึงไม่ได้นำมา วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดย Ghasemi and Zahediasl (2012) กล่าวว่า กลุ่มตัวอย่างควรมีตั้งแต่ 30 ตัวอย่างขึ้นไป เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วจึงจะเป็น ค่าเฉลี่ยที่แท้จริงของประชากร

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติเพียร์สันไคสแควร์ (Pearson Chi-square) ระหว่างทุนส่วนบุคคลกับขนาดของธุรกิจโรงแรม

ทุนส่วนบุคคล	ขนาดของธุรกิจโรงแรม				df	Chi-square	Sig	
	ขนาดย่อม		ขนาดกลาง					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
1. เพศ	1) ชาย	84	68.90	38	31.10	1	0.000	.986
	2) หญิง	88	68.80	40	31.30			
2. อายุ	1) 31 – 40 ปี	67	74.40	23	25.60	2	5.439	.066
	2) 41 – 50 ปี	68	68.00	32	32.00			
	3) 51 – 60 ปี	27	55.10	22	44.90			
3. การศึกษา	1) ป.ตรี	117	72.20	45	27.80	1	3.432*	.035
	2) สูงกว่า ป.ตรี	49	60.50	32	39.50			
4. ประสบการณ์ ในอาชีพ	1) ตามหน้าที่	45	88.20	6	11.80	4	12.284**	.006
	2) ตามการเริ่มต้นธุรกิจ	28	62.20	17	37.80			
	3) ตามหน้าที่และประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจ	39	63.90	22	36.10			
	4) ตามอุตสาหกรรม และประสบการณ์ในการเริ่มต้นธุรกิจ	18	58.10	13	41.90			

** มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 การศึกษาของผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจโรงแรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือกล่าวได้ว่า เมื่อใดก็ตามที่ผู้ประกอบการจบการศึกษาระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี เมื่อนั้นจะมีแนวโน้มเป็นเจ้าของโรงแรมในขนาดกลางมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 39.50 ในขณะที่ผู้ประกอบการที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีแนวโน้มเป็นเจ้าของโรงแรมในขนาดย่อมมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 72.20

ประสบการณ์ในอาชีพมีความสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจโรงแรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือกล่าวได้ว่า เมื่อใดก็ตามที่ผู้ประกอบการเคยเป็นลูกจ้างในอุตสาหกรรมโรงแรมและเคยเริ่มต้นธุรกิจ หรือเคยเป็นผู้ประกอบการมาก่อน เมื่อนั้นจะมีแนวโน้มเป็นเจ้าของโรงแรมในขนาดกลางมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 41.90 ในขณะที่ผู้ประกอบการที่เคยมีประสบการณ์ในหน้าที่หรือเคยเป็นแต่ลูกจ้างในอุตสาหกรรมที่ไม่เกี่ยวข้อง

กับโรงแรม มีแนวโน้มเป็นเจ้าของโรงแรมขนาดย่อมมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 88.20

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำไปประเดิมมาอภิปราย โดยละเอียดดังนี้

1. เพศ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ 250 ชุดของแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้ประกอบการโรงแรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับ Getz and Carlsen (2000) ที่ทำการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย โดยพบว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มเป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากกว่าผู้ชาย ยิ่งไปกว่านั้น Abou-Moghli and Al-Kasasbeh (2012) ยังพบอีกว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะเริ่มต้นธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารมากกว่าผู้ชาย แต่กลับไม่สอดคล้องกับ Jaafar, et al. (2011) ที่พบว่า ผู้ประกอบการโรงแรมมาเลเซียส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย และ Abou-Moghli and Al-Kasasbeh (2012) ยังพบอีกว่า ผู้ชายมีแนวโน้มเป็นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมผลิตพลาสติกและยางมากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้ผลการศึกษาที่แตกต่างกันในประเด็นเพศได้มีโอกาสที่เป็นผู้ประกอบการมากกว่ากันนั้น เป็นผลมาจากลักษณะของอุตสาหกรรม และบริบทของประเทศที่ทำการศึกษาดังนี้ เนื่องจากแต่ละประเทศและแต่ละอุตสาหกรรมมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน

2. อายุ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ช่วงอายุที่โดดเด่นในการเป็นผู้ประกอบการโรงแรมอยู่ในช่วงวัยกลางคน คือ ในช่วง 41 – 50 ปี ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ Getz and Carlsen (2000) ที่พบว่า ช่วงอายุที่โดดเด่นในการเป็นผู้ประกอบการบริการอยู่ในช่วงวัยกลางคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมโรงแรม Jaafar, et al. (2010) พบว่า ช่วงวัยกลางคนเป็นช่วงที่มีความเหมาะสมในการดำเนินธุรกิจโรงแรม

ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการมีเงินทุนเพียงพอ และมีวัยวุฒิเพียงพอที่จะจัดการกับธุรกิจโรงแรมของตน

3. ระดับการศึกษา จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับ Abou-Moghli and Al-Kasasbeh (2012) ที่พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ยิ่งไปกว่า Tyszka, Cie'slik, Domurat and Macko, (2011) ยังพบอีกว่า ผู้ประกอบการมีการศึกษาที่สูงกว่าบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้เพราะความรู้และทักษะที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่รับมาจากการเรียนรู้ในห้องเรียน ประกอบกับการศึกษายังส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น และกล้าเสี่ยงที่จะลงทุนในธุรกิจ (Davidsson and Honig , 2003)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจโรงแรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chen, et al. (2012) ที่พบว่า ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูง มีแนวโน้มที่จะกล้าตัดสินใจลงทุนในธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นไม่เล็กเหมือนแต่ก่อน เป็นไปในทิศทางเดียวกับ Lee and Tsang (2001) ที่พบว่า ระดับการศึกษาส่งผลต่อธุรกิจขนาดกลางขึ้นไปมากกว่าขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากธุรกิจที่มีขนาดใหญ่จะมีความซับซ้อนมากกว่าธุรกิจขนาดเล็ก ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องใช้ความรู้และทักษะต่างๆ มากขึ้น ซึ่งความรู้และทักษะต่างๆ เหล่านี้ผู้ประกอบการจะได้รับจากการศึกษา

4. ประสบการณ์ในอาชีพ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ประสบการณ์ในอาชีพมีความสัมพันธ์กับขนาดโรงแรม ยิ่งผู้ประกอบการโรงแรมเคยเป็นทั้งลูกจ้างในอุตสาหกรรมโรงแรมและเคยเริ่มต้นธุรกิจมาก่อนยิ่งมีแนวโน้มที่จะเริ่มต้นธุรกิจโรงแรมขนาดกลางมากกว่าโรงแรมขนาดเล็ก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Delmar and Shane (2004) พบว่า ผู้ประกอบการที่เคยเริ่มต้น

ธุรกิจและเคยมีประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย มีแนวโน้มที่จะกล้าตัดสินใจเริ่มต้นธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ไม่เล็กเหมือนแต่ก่อน เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Lee and Tsang (2001) ที่พบว่า ยิ่งผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย ยิ่งมีโอกาสเริ่มต้นธุรกิจขนาดกลางมากกว่าธุรกิจขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ยิ่งธุรกิจมีขนาดใหญ่ขึ้น ยิ่งมีความซับซ้อนมากขึ้น ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องใช้ทักษะและความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ที่มีความหลากหลายมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี เป็นเจ้าของโรงแรมขนาดเล็ก สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน และทุนส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจโรงแรมเป็นบางส่วน โดยพบว่า ประสบการณ์ในอาชีพ และการศึกษามีความสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจโรงแรมที่ผู้ประกอบการเริ่มต้นธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า ทุนส่วนบุคคลที่สำคัญของผู้ประกอบการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ และมีความสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจโรงแรม ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในอาชีพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ระดับการศึกษา โดยความรู้ และทักษะที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่ได้รับจากการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการโรงแรมมีความมั่นใจในการประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้น และยิ่ง

ผู้ประกอบการสำเร็จการศึกษาที่สูงขึ้น ยิ่งมีแนวโน้มประกอบธุรกิจโรงแรมขนาดกลางมากกว่าขนาดย่อม เนื่องจากธุรกิจที่มีขนาดใหญ่จะมีความซับซ้อนมากกว่าธุรกิจขนาดเล็ก โดยผู้ประกอบการจำเป็นต้องใช้ความรู้ และทักษะต่างๆ มากขึ้น ซึ่งความรู้ และทักษะเหล่านี้ได้มาจากการศึกษา

2. ประสบการณ์ในอาชีพ โดยความรู้ และทักษะของผู้ประกอบการได้รับการสั่งสมมาจากงานต่างๆ ที่แต่ละบุคคลเคยปฏิบัติมาก่อนที่จะก้าวเข้ามาเป็นผู้ประกอบการโรงแรม และถ้าผู้ประกอบการเคยผ่านการทำงานทั้งงานด้านโรงแรม และเคยเป็นผู้ประกอบการมาก่อน ก็ยังมีแนวโน้มประกอบธุรกิจโรงแรมขนาดกลางมากกว่าขนาดเล็ก เนื่องจากความรู้ และทักษะต่างๆ ที่ผู้ประกอบการได้รับจากประสบการณ์ต่างๆ นั้นจะสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจโรงแรมขนาดกลางมากกว่าโรงแรมขนาดย่อม เนื่องจากธุรกิจขนาดกลางมีความซับซ้อนมากกว่าจึงจำเป็นต้องใช้ความรู้ และทักษะที่หลากหลายมากขึ้น

3. ผู้กำหนดนโยบายภาครัฐ และสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทในการส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ และทักษะที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจ ทั้งนี้จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นแล้วว่า ความรู้ และทักษะต่างๆ สามารถได้รับจากการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีจากการถ่ายทอดความรู้ในห้องเรียน และภาคปฏิบัติจากการฝึกลงมือปฏิบัติจริง ทั้งนี้จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นแล้วว่า ความรู้ และทักษะต่างๆ ส่วนใหญ่ได้รับจากประสบการณ์โดยตรง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาปัจจัยทุนส่วนบุคคล อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในอาชีพเท่านั้น โดยไม่ได้พิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการโรงแรม

ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น เรื่องเงินทุน และสภาพแวดล้อมภายนอกอื่นๆ ดังนั้นการวิจัยในอนาคตจึงควรศึกษาด้านเงินทุน และสภาพแวดล้อมภายนอกอื่นๆ ด้วย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ*. สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=95>

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2561). *สถานการณ์ SME ปี 2561*. สืบค้นจาก <http://www.sme.go.th/>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561a). *การสำรวจที่พักแรม พ.ศ. 2561*. สืบค้นจาก http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-th.htm

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561b). *การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร*. สืบค้นจาก http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-th.htm

สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2558). *การสำรวจการประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

Abou-Moghli, A. A., & Al-Kasasbeh, M. M. (2012). Social Network and the Success of Business Start-Up. *International Journal of Business and Management*, 7(9), 134-140.

Ardichvili, A., Cardozo, R., & Ray, S. (2003). A Theory of Entrepreneurial Opportunity Identification and Development. *Journal of Business Venturing* 18(1), 105-123.

Åstebro, T., & Thompson, P. (2011). Entrepreneurs, Jacks of all Trades or Hobos? *Research Policy*, 40(5), 637-649.

Caliendo, M., Fossen, F. M., & Kritikos, A. S. (2009). Risk Attitudes of Nascent Entrepreneurs—New Evidence from an Experimentally Validated Survey. *Small Business Economics*, 32(2), 153-167.

Cassar, G. (2014). Industry and Startup Experience on Entrepreneur Forecast Performance in New Firms. *Journal of Business Venturing*, 29(1), 137-151.

Chen, S., Su, X., & Wu, S. (2012). Need for Achievement, Education, and Entrepreneurial Risk-Taking Behavior. *Social Behavior and Personality*, 41(8), 1311-1318.

Davidsson, P., & Honig, B. (2003). The Role of Social and Human Capital among Nascent Entrepreneurs. *Journal of Business Venturing*, 18(3), 301-331.

Delmar, F., & Shane, S. (2004). Legitimizing First: Organizing Activities and the Survival of New Ventures. *Journal of Business Venturing*, 19(3), 385-410.

Getz, D., & Carlsen, J. (2000). Characteristics and Goals of Family and Owner-Operated Businesses in the Rural Tourism and Hospitality Sectors. *Tourism Management*, 20(6), 547-560.

- Ghasemi, A., & Zahediasl, S. (2012). Normality tests for statistical analysis: A guide for non-statisticians. *International Journal Of Endocrinology And Metabolism*, 10(2), 486-489.
- Gurel, E., Altinay, L., & Daniele, R. (2010). Tourism Students' Entrepreneurial Intention. *Annals of Tourism Research*, 37(3), 646-669.
- Jaafar, M., Abdul-Aziz, A. R., Maideen, S. A., & Mohd, S. Z. (2011). Entrepreneurship in the Tourism Industry: Issues in Developing Countries. *International Journal of Hospitality Management*, 30(4), 827-835.
- Jaafar, M., Maideen, S. A., & Mohd, S. Z. (2010). Entrepreneurial Characteristics of Small and Medium Hotel Owner-Managers. *World Applied Sciences Journal*, 10(Special Issue of Tourism & Hospitality), 54-62.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lee, D. Y., & Tsang, E. W. K. (2001). The Effects of Entrepreneurial Personality, Background and Network Activities on Venture Growth. *Journal of Management Studies*, 38(4), 583-602.
- Mueller, S. L., & Thomas, A. S. (2001). Culture and Entrepreneurial Potential: A Nine Country Study of Locus of Control and Innovativeness. *Journal of Business Venturing*, 16(1), 51-75.
- Nicholson, N., Soane, E., Fenton-O'Creevy, M., & Willman, P. (2005). Personality and Domain-Specific Risk Taking. *Journal of Risk Research*, 8(2), 157-176.
- Quan, X. (2012). Prior Experience, Social Network, and Levels of Entrepreneurial Intentions. *Management Research Review*, 35(10), 945-957.
- Ramos-Rodríguez, A. R., Medina-Garrido, J. A., & Ruiz-Navarro, J. (2012). Determinants of Hotels and Restaurants Entrepreneurship: A Study Using GEM Data. *International Journal of Hospitality Management*, 31(2), 579-587.
- Schwer, R. K., & Yucelt, U. (1984). A Study of Risk-Taking Propensities Among Small Business Entrepreneurs and Managers: An Empirical Evaluation. *American Journal of Small Business*, 8(3), 31-40.
- Shane, S. (2003). *A General Theory of Entrepreneurship: The Individual-Opportunity Nexus*. Massachusetts: Edward Elgar Publishing.
- Szivas, E. (2001). Entrance into Tourism Entrepreneurship: A UK Case Study. *Tourism and Hospitality Research*, 3(2), 163-172.
- Türker, M. V., & Inel, M. N. (2012). The Effect of Locus of Control Orientation on Perceived Individual Innovativeness: An Empirical Research in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 58, 879-888.
- Tyszka, T., Cie'slik, J., Domurat, A., & Macko, A. (2011). Motivation, Self-efficacy, and Risk Attitudes Among Entrepreneurs During Transition to a Market Economy. *Journal of Socio-Economics*, 40(2), 124-131.
- Ulvenblad, P., Berggren, E., & Winborg, J. (2013). The Role of Entrepreneurship Education and Start-up Experience for handling Communication Liability of Newness. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research*, 19(2), 187-209.